

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

VII. De mortificatione religioso necessaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

à ratione, sed à furore proficiscantur, nec bonæ sunt, nec bonum exitum habere queunt. Qua ratione ergò ira societatem inire potest cum religione, quæ est quædam tranquilla perfectionis schola à mansuetudinis spiritu administrata? Quomodo religiosus vacare precibus potest, passione iræ conturbatus? Quomodo auxilio & exemplo potest esse proximo, qui ob iræ vehementiam vix est composui? Fili, natura tua non est serpentina, sed humana: si autem se iræ assuefaciat, sic efferata reddetur, vt virulenti serpentis instar morſu animam conuulneret.

De mortificatione religioso necessaria.

CAPVT VII.

FILI, regnum cælorum vim patitur, & tantum violenti rapiunt illud. *Mat. 18.* Si existimas expugnari cælum, vacando ocio, corpus lautè curando, sensibusq; qualescunq; illecebras indulgendo, vehemèter falleris: neq; enim hæc scala est, qua in cælum cõscenditur, nõ hæc arma sunt, quibus dimicatur & vincitur: sed opus est sibi ipsi vim inferre, mortificando sensum cupiditates, carni repugnando, quoties ad ea anhelat, quæ cum institutis religiosi cõstitutionibus nõ congruunt, Hæc
via

via est, qua in cælum tenditur. Et quamuis tu ad cælum peruenire posses, nulla antegressa cum carne tua pugna, nullisque perpeffis tribulationibus, non tamen hoc optare deberes. ego enim filius Dei cælum non ante ascendi, quam multa essem passus, nec nisi per tribulationis viam eò contendere volui.

RELIGIOSVS ergò, si expugnandum regnum cælorum proponat, necesse est tantam vim vsurpet, vt pugnare videatur pro tribus: nam qui pro tribus non pugnat, non potietur victoria. Primo autem pugnare debet, vt homo, cum enim vitam ducere debeat naturæ suæ, quæ rationis particeps est, congruentem, viuere etiam tenetur secundùm rationem: quod facere non poterit, nisi certamen suscipiat contra sensus, qui crebrò obluçantur Dominæ suæ rationi, eiusque imperium excutere conantur. Mortificatio autem est, quæ sensus rationi subiiciens, efficit vt religiosus viuat iuxta rectæ rationis normam. Secundo pugnare debet, vt Christianus, mortificationis gladio amputando omnia Christiana lege vetita itaque non solùm illi abstinendum est à rapina, hominum cæde, fornicatione, & similibus, sed etiam voluntate hæc patrandi, eò

di, eò quod vtrunque mea lege prohibea-
 tur. Et in hoc necesse est quoque v'surpare
 vim quandam & mortificationem. Et enim,
 cum homo ob fomitem, & naturam depra-
 uatam procliuus sit ad malum à me veritū,
 si non apprehendat gladium meæ legis, &
 non abscindat, vel repellat in fugam, quic-
 quid legi aduersatur, nec poterit aliquando
 triumphum agere in cælo, nec in terra veri
 Christiani nomen tueri. Tertio & postre-
 mō pugnare debet, vt religiosus. Religio-
 sus, quemadmodum obstrictus est ad mul-
 tō plura, quàm Christianus secularis, sic
 maiores & plures habet difficultates, atque
 ideò plus communire debet se mortifica-
 tionis armis, & fortius cum hoste manum
 conferere. Vt religiosus mortificet sensus
 ad viuendum congruenter rationi bonum
 est. at vt fugiat lapsum in peccatum, ad præ-
 standam meæ legis mandata, melius est. Ve-
 rùm si præterea obstringat se ad sectandam
 perfectionem cum obseruatione consilio-
 rum paupertatis, castitatis, & obedientiæ,
 optimum est: quia sic non modo abstinet
 se ab omnibus rebus illicitis, sed amore
 meise etiam expoliat multis licitis & bo-
 nis, vt rerum temporalium dominio, vt ma-
 trimonio, vt gubernatione sui, suarumque

X

rerum,

rerum, & id genus aliis. Hinc sequitur, religiosum sic debere esse mortificatum, ut ab omnibus creaturis, atque etiam à se ipso sit diuulsus, & à me solo dependeat. Atque hoc est per vim rapere regnum cælorum. Fili, qui oculos corporis cōuertit in labores, qui huic certamini insunt, iudicabit esse multos & magnos, sed qui mentis oculos conicit in cælum, facilè animaduertet non esse condignos ad futuram gloriam ibi vobis præparatam.

MORTIFICATIO aliud non est, quam mors spiritualis, quæ religioso adimit totā vitam sensuum & cupiditatum effrenatarū, simulque resecat actus prauos ex vita sensuali ortos: quemadmodum mors corporalis homini adimit omnes vires vitæ naturalis, eiusq; actiones. Quocirca is religiosus verè est mortificatus, qui amoris proprio mortuus est, qui mortuus est sibi ipsi, mortuus cupiditatibus sensuum, & vitam agit statui religionis suæ consentaneam, quod facit religiosum & spirituale. Spiritus viuere nequit, nisi extincta prius sensualitate.

SYNT nonnulli religiosi, qui se mortificant in vna quapiam re, sed non in altera. Mortificatio, si integra non sit, & vniuersalis in omnibus, non mihi arridet, quia non
patet

pater aditus spiritui, vbi tota sensualitas non est sublata. Auicula pluribus astricta vinculis, libera non est, nec ambulare potest, si vel vno tantum vinculo ligata maneat. Vnus defectus impedire potest religiosum, quò minus ad perfectionis culmè perueniat. Nec minus mihi displicent illi religiosi, qui initium quidem mortificandi sui faciunt, sed minima sensuum illecebra, vel socordia deterriti cursum non persequuntur. Mortificatio, quæ non durat vsque ad finem vitæ, iacturam præmij facit. Victoria non initio, sed in fine pugnae obtinetur.

ALII sunt, qui existimant se suo officio facere satis quando eò vsque passiones prauasque inclinationes comprimunt, vt publice, vel in conspectu aliorum nihil faciãt, quod dedecet. Verùm hæc non est mortificatio religiosa, eò quod eiusmodi perturbationes & motus animi non verè mortificentur, sed operiantur, ne eorum germina prodeant foras. Qui radicem imperfectiorum non extrahit funditus, si non germinet hodiè, germinabit cras, ac religiosus prius cessabit in rescindendo peruerso germine, quàm radix in germinando. Mihi pergrati sunt ij religiosi, qui non solum omnia opera praua externa impediunt, verùm etiam

nituntur contrariis actibus extirpare habitus prauos, eorumq; affectus inordinatos qui sunt imperfectionum radices & fontes. Atque hæc est vera & germana mortificatio, quæ nimirum actiones prauas cum suis principiis è medio tollit. Vis riuis adimere omnem aquam, obstrue eorum fontem.

FILII, non ignoro, tibi molestum esse & graue internum & continuum hoc bellum intra carnem & spiritum, sensum & rationem. Sed scire debes hominem non esse conditum cum hac discordia. Nec in paradiso terrestri hic fuit hominis status, vbi cū sensus obsecutus sit rationi, & homo suo creatori, summa pax fuit, & concordia. Peccatum verò postquam inferiorem partem contra superiorem concitasset, hanc pacem rupit. Quod si ad hunc primum statum pacificum reuocari vis, necessaria tibi est mortificatio, cuius munus est, corpus iterum seruituti spiritus legitimi Domini sui subicere, & sensus imperio rationis. hæc enim est via redintegrandæ amissæ pacis. Nam ad duos milites hostili odio disiunctos in concordiam reuocandos necesse est, vt vnus alteri cedat, inferior superiori. ac proinde conuenit vt corpus cedat spiritui, cum sit seruus spiritus. O quam malè intelligit rationem

tionem

tionem vocationis suæ religiosus, qui veram mortificationem non colit, cum experientia clarè demonstrat, vbi mortificatio non est, ibi regnare sensualitatem. Quid autem vtilium fructuum oriri potest ex tali radice? Quid boni facere potest religiosus abiectus ad sensuum cupiditates? Ex malis, quæ sensualitas parit, hoc vnum est, quod nunquam acquiescat, donec religiosum in extremam animæ & corporis miseriam pertraxerit. Contra, mortificatio cohibens passionem intra suos terminos plurimum conducit religioso ad perfectionem virtutum consequendam. Sicut enim impossibile est peruenire ad perfectionem sine virtutibus, sic impossibile est, veras virtutes consequi sine mortificatione.

DOMINE, quicquid hætenus dixisti verissimum est, verum cum homini tanta infirmitas & varietas cupiditatum inordinatarum, tot effrenatarum passionum, tot prauarum inclinationum, quomodo poterit miser religiosus tot resistere contrariis? quando vnam edomare poterit tot idem belluas? Opus esset noctu diuq; ancipiti mucrone esse armatum. Qua de causa neque mirum est, quosdam religiosos non se mortificare in omnibus, alios verò non perseuera-

re in mortificandi studio. FILII, arbitraris fortassè te primum esse eorum qui se deditere exercitio mortificationis? Multi certè te antecesserunt, qui se mortificando in hac vita fortiter & gloriosè decertarunt, & nūc in cælo mortificationis fructu perfruuntur. Num item plurimi in religione viuunt mortificationi dediti, nec sine merito suo, meoque gaudio in ea persistunt. Neque tibi in auditum, aut durum videatur continenter esse armatum. Si enim hæc vita, vt benè dixit meus seruus Iob, est perpetua quædam militia super terram, quid aliud est viuere, quam assiduè belligerare? Quando ciuitas aliqua est obsessa, si hostis noctu diuque insultum in eam faciat, necesse est obsessos quoque noctu diuque cum illo configere. Tu ergo si vis tueri ciuitatem animæ tuæ, quæ diu noctuque infestatur à passionibus hostibus suis, operæ præcium est vt tu etiam nocte dieque cum eis manus conseras. Et si ad inuadendum propugnaculum aliquod in terra cum vite etiam discrimine laboratur, cur ad inuadendam arcem cæli in qua in æternum triumphabis durus tibi labor erit mortificationis? Nimis delicatum te demonstras Miles, qui pertimescit labores, citò deficit. Nec debes terreri passio-

num

Iob 7.

num hostilium multitudine & varietate: et si enim tibi vires sufficientes non sint ad sustinendum earum impetum, tamen diuinæ gratiæ præsidio fultus, non poteris solum te ab earum incurfu incolumem tueri, sed etiam in fugam conuicere, & penitus extirpare. Omnes religiosi optant in hora mortis inueniri mortificati, sed paucis libet se mortificare. Si refugis mortificationem in vita, quomodo eris mortificatus in exitu vitæ? Denique præmium mortificationis est tam eximium, vt merito pro eo consequendo nulli labori quantumuis magno parci debeat. Bonus miles vt se animet ad sustinendos certaminis labores, & ad victoriam, crebrò cogitat de præmio.

De discretione, quæ religioso conueniat.

CAPVT VIII.

FILI, qui non vtitur bilance iusta facilè in ponderando errat. Sic qui in actionibus suis nõ vtitur prudentia vel discretione crebro tantos errores committit, vt nullum remedium iis sanandis vel tollendis suppetet. Si nimium sis in castigando corpore remissus, ilicò rebellabit, & recalcitrabit. Si verò nimis in castigando seuerus, debilita-

X 4

bitur,